

Istorgias dal mintgadi ed istorgias d'amur da divers temps

L'ediziun porscha schatgs litterars da plirs auturs rumantschs

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **«Mintga di» sa numna il cudesch cun ina rimnada d'istorgias da 14 auturas ed auturs rumantschs. Cun leger sfundran ins en vitas, munds e patratgs plain variasiun. Cumprar l'ediziun renda gia pervi da las duas istorgias curtas da Tinetta Rauch.** Era sche l'ediziun

porta il titel «mintga di», è la cumparsa tut outra che quotidiana. Igl è ina liadira dad otg carnets u faschs, mintgin cun sia atgna tematica: viadis, regurdientschas, relaziuns, muments etc. Mintga carnet è illustrà cun intginas paginas en color. Il dies dal cudesch lascha anc vesair ils fils che ferman ils faschs. I para sco sch'il liacudeschs n'avev betg terminà sia lavur – in pau sco quai ch'i chapita mainsvart en il mintgadi sch'ins na vegn betg da terminar tut quai ch'ins aveva planisà.

Il concept captivant porta la signatura da l'editur *Anita Simeon* e da la graficra *Theres Jörger*. Quest tandem cumprovà ha pliras onns marcà la tempra dals Dis da litteratura a Domat.

Il hockeyan da Tinetta Rauch

A l'autura *Tinetta Rauch* reusseschi dad immediat tschiffar il lectur e d'al manar cun paucas construcziuns en ses raquint: «Jau savev che Sandro aveva chavels blonds e natiralmain ch'el era in hockeyan. Jau saveva era che Sidonia steva sin el. Ella raquintava numnadamain mintga damaun, cura che nus arrivavan en scola, las novitads da l'ultima saira pass-

Tinetta Rauch ha gia pliras giadas persvadì als Dis da litteratura a Domat.

FOTO O. ITEM

entada en la halla da glatsch. Ir a guardar training da hockey era daventà in nov hobi da mias cumpognas.»

L'autura dovra ina lingua niva e descriptiva e na croda betg en il slang da teenagers, malgrà ch'ella raquinta gist da quest temp cun ils emprims marus, cun tut sias tensiuns, cun las camaratas che han già «pestgà in hockeyan ch'è probabel bel sco in Brad Pitt. La protagonista

sezza dentant renunzia dad ir en la halla da glatsch perquai ch'ella manegia «schanzas n'avev jau tuttina betg» – fin la saira suenter la confirmaziun.

Gravidanza en il temp d'internet

Il raquint da *Myriam Pelican* cumenza cun la protagonista che sesa sin tualetta e ponderescha da far il test: Sa fruntar cun la realitad ed avair segirezza? U anc

restar in temp en l'intschertezza? «La folia da protecciun è allontanada ed jau tir precautamain il chapitsch da plastic davent dal piz da l'instrument che sumeglia plitost in termometer. Sut quel sa chatta in tampun da vatta smatgà plat. Quel duai avair la funcziun da tschitschar si las infurmaziuns da mes custai-vel urin da la damaun e trametter ils ormons da quel alura en quest bastunet da plastic che, abracadabra, tradeschia en damain che ina minuta il resultat.» La sdrivla vegn cotschna. «Ti es en speranza!»

En l'euforia vegn cumprà plunas da cudeschs davart la gravidanza, vegn retschertgà uras en l'internet. Plaschair sa maschaida cun dubis, nutrids da plunas d'infurmaziuns. «Sin mes iphone hai jau installà in'app che annunzia mintg'emna facts davart la situaziun actuala da mamma ed embrio ed en mes caum postal da la rait digitala obtegn jau mintg'emna las pli novas infos tge che curra e passa actualmain en mes uterus.»

Ils dubis, plaschairs e fastidis da la gravidanza tegnan allerta la tensiun. Ensem cun la protagonista senta il lectur la tema permanenta d'ina sperdita.

Il giuven da la Muratti

L'istorgia d'amur da *Rita Cathomas* gioja en ils onns sessanta en la Cadi: Ina fimanza èsi en sala da festa. «Cun excepziun da las mammas e tatts paffan quasi tuts cigarettas, pipas, cigaras e brissagos.» La protagonista da sedesch onns sesa da streg cun auteras giuvnas sin in baun e

vesa per l'emprima giada il giuven da la Muratti. «In Elvis Presley da la Cadi. Grond, satigl, chavels nairs, pel brina, mandura stgira, chamischa clera, cravatata stretga.»

Da quest temp, senza telefonins e facebook, n'èsi betg simpel d'inscuntrar puspè «l'um da mia vita». La proxima giada grategi a la festa da musica en in vitg sursilvan. Da saut vegn el per ella. «L'entira saira na lascha el betg finir ina pausa da saut ch'el stat davant tai per betg dar ad in auter la schanza da s'approximar.» D'atun che omdus van mintga dumengia saira cun il medem tren en la chapitala per ir a scola, resta il plaz ch'ella tegna aposta liber sper ella, adina vid. «Mintga mesemna suentermezdi vas ti en il center da la citad. Be per vesair el. Spert chattas ti ora ch'el è quel di adina da las medemas uras davant la medema stiziun e discorra cun ils medems collegas. Vus salidais in l'auter cun distanza. Be, Tschau! Curt suenter en la partiziun da plattas da la stizun sa vesan els puspè. Els s'entaupan senza avair fixà in termin, ma discuran be dus peds. Pir suenter Buman arriva sia emprima brev. «Ina pagina che ti crajas ch'ella saja stada scritta cun color cotschna. Ma igl era ina blaua, tut convenziunal.» E la stad vegn propi ina carta da ses viadi ed ella tarmetta ad el ina carta giu dal pass dal Lucmagn.

«Mintga di» da la Chasa editura rumantscha custa 24 francs. Ins po retrair la publicaziun tar la Lia rumantscha.